

POVELJA O DJELOVANJU U KORIST MEDITERANSKIH PLAŽA S POSIDONIJOM

Naslovnica: Artesiawells | Dreamstime.com

Dizajn: Ecoavantis

Prijevod: Ciklopea d.o.o.

Uredila: Nives Rogoznica (NATURA-JADERA JU)

Priprema dokumenta:

IUCN Centre for Mediterranean Cooperation (IUCN Centar za mediteransku suradnju)

Ova je Povelja razvijena u suradnji s **Odjelom za okoliš – Uredom za očuvanje prirode i šumarske politike** Autonomne regije Sardinije (Italija), Naturom-Jaderom javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim djelovima prirode na području Zadarske županije (Hrvatska), **Regijom Južna Provansa – Alpe – Azurna obala** (Francuska), **Regijom Središnja Makedonija** (Grčka), Regionalnim ministarstvom okoliša Balearskih otoka (Španjolska), **Međunarodnom unijom za očuvanje prirode** (IUCN), Institutom za istraživanje antropogenog utjecaja i održivosti u morskom okolišu **Nacionalnog istraživačkog vijeća** (Italija), **Helenskim društvom za zaštitu prirode** (Grčka) i Istraživačkim centrom za okoliš **Enalia Physis** (Cipar), u okviru projekta POSBEMED2 (2019. – 2022.) financiranog od strane programa EU-a Interreg-MED.

POVELJA O DJELOVANJU U KORIST MEDITERANSKIH PLAŽA S POSIDONIJOM

POVELJA

OVA POVELJA PREDSTAVLJA SVEOBUHVATNU TRANSFORMATIVNU STRATEGIJU KOJOM SE OPISUJE PRIRODNI KARAKTER MEDITERANSKIH PLAŽA I DJELOVANJE KOJE JE POTREBNO PODUZETI DA BI SE OSTVARILO NJIHOVO DUGOROČNO OČUVANJE.

Sredozemna obala posebno je i jedinstveno prirodno bogatstvo koje predstavlja temelj velikog dijela gospodarstva ove regije i dobrobiti zajednice. Sredozemne plaže uključuju različita okruženja, od urbanih ili polurbanih, pompoznih i glamuroznih do potpuno skrovitih. Gotovo sve države s obalom na Sredozemlju imaju pješčane plaže i jedinstvenu morskou travu vrste *Posidonia oceanica* u vodama blizu obale.

Danas je ova regija vodeća turistička destinacija na međunarodnoj i lokalnoj razini, a plažni turizam je ključni gospodarski pokretač u priobalnim područjima. Pritisak na okoliš koji proizlazi iz ljudskih aktivnosti na tim priobalnim područjima otežava očuvanje prirodnog krajolika, njegove bioraznolikosti i održivost same tu-

rističke industrije budući da se time smanjuje privlačnost priobalnih destinacija.

Nadalje, ova je regija posebice ranjava kad je riječ o utjecaju klimatskih promjena budući da se priobalna područja suočavaju sa značajnim izazovima, kao što su teška erozija, oluje, podizanje razine mora i temperature zraka te poplave.

U ovom se trenutku upravlja velikim dijelom sredozemne obale, i to u velikoj mjeri. Uobičajene prakse na brojnim plažama uključuju radnje kao što su uklanjanje banketa posidonije koji se u najvećoj mjeri sastoje od naplavljene morske trave, pijeska i organske tvari. Morska trava i njezini banketi koji se povremeno stvaraju na sredozemnoj obali sve su više prepoznati značajnima zbog svoje katalitičke sposobnosti u prilagodbi klimatskim promjenama te zbog svoje uloge ključnog rezervoara bioraznolikosti. Velike podvodne livade prekrivene posidonijom pridonose boljoj kvaliteti mora, povećanoj morskoj bioraznolikosti i smanjenju energije valova, posebice za vrijeme snažnih oluja. Banketi posidonije mogu obalu zaštiti od erozije i gubitka pijeska te poduprijeti ukupnu stabilnost sustava dina. Posidonija je vrijedno prirodno bogatstvo Sredozemlja i ima temeljnju ulogu u zaštiti priobalnog okoliša.

Planiranje budućeg upravljanja treba odgovoriti na promijenjene uvjete ovog dinamičkog okruženja, upravljati rizicima od erozije, gubitka bioraznolikosti i rasta turizma kako bi se ostvario pozitivan neto učinak. Za to su potrebna kreativna prirodna rješenja (Nature-based Solutions) i pojačani napor u području znanja, komunikacije, koordinacije i razvoja dobrih politika i praksi.

83% ispitanih tijela lokalne samopravne svake godine uklanja naplavine morske trave na svim ili nekim plažama, uključujući i one u zaštićenim područja (projekt POSBEMED, 2018).

Turizam
zauzima

92%
gospodarskih aktivnosti
povezanih s morem na
Sredozemlju

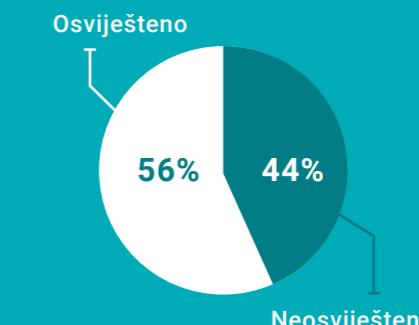
Dobrobiti
od usluga ekosustava koje
proizlaze iz turizma i vrijednost koja proizlazi iz prirode procjenjuje se na

17 MILIJARDI €/GODIŠNJE

**Osvještenost javnosti o
ekološkoj ulozi banketa:**

Italija	66%
Grčka	48%
Cipar	39%
Španjolska	66%
Francuska	50%

Ukupna osvještenost javnosti u zemljama u kojima je provedena anketa (2018).

Banketi posidonije i vlknaste loptice koje nastaju od listova i rizoma morske trave posidonije zbog aktivnosti valova koji dolaze do plaže.

ČEMU POVELJA O DJELOVANJU?

Cilj je Povelje o djelovanju u korist mediteranskih plaža s posidonijom stvoriti stabilnu suradnju između tijela državne vlasti na bilo kojoj administrativnoj razini i lokalnih dionika diljem Sredozemlja radi promicanja održivih praksi na temelju prirodnih rješenja (Nature-based Solutions) u upravljanju prirodnim plažama na kojima se nalazi *Posidonia oceanica*. Povelja doprinosi stvaranju angažirane mreže dionika diljem Sredozemlja te nastoji podići razinu osviještenosti o važnosti zaštite ovih vrijednih morskih i obalnih ekosustava.

Potpisivanje Povelje predstavlja doprinos uspostavi široke mreže regionalnih vlasti, jedinica lokalne samouprave i dionika diljem Sredozemlja koji se obvezuju na primjenu radnji sa svrhom zaštite i očuvanja prirodnih plaža na kojima se nalazi posidonija. Ono ukazuje na iskren interes za sudjelovanjem u lokalnom razvoju i stvaranju vrijednih sinergija za očuvanje jedinstvenih prirodnih bogatstava Sredozemlja za buduće generacije. Potpisnici Povelje ambasadori su ovih zajedničkih načela i obvezuju se stvarati i primjenjivati plan radnji za dugoročno očuvanje.

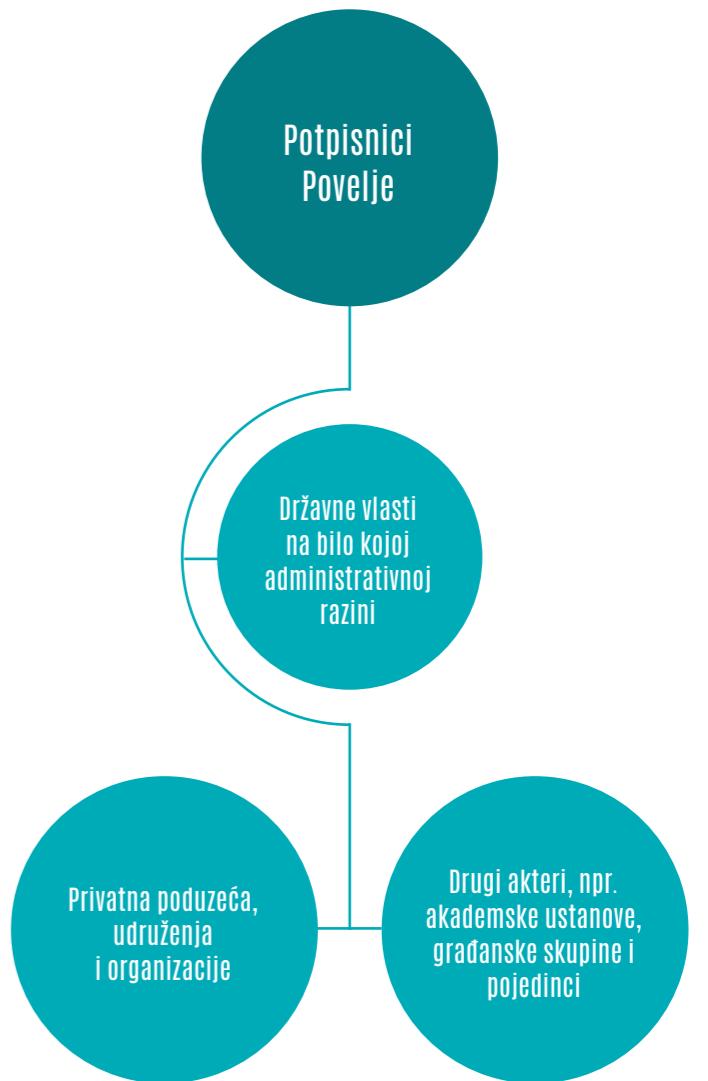
Povelja predstavlja sveobuhvatan pristup kojim se nastoji:

- 1 **priznati jedinstven, prirodni i autentičan karakter plaža Sredozemlja**
- 2 **upravljati plažama Sredozemlja s poštovanjem** uz pridavanje posebne pažnje fauni i flori koja ju nastanjuje
- 3 **unaprijediti kulturni identitet plaža Sredozemlja**
- 4 razviti gospodarstvo priobalja uzimajući u obzir **pogodnosti** biljke *Posidonia oceanica* u **održavanju kvalitete obalnog područja**
- 5 **promicati zdrave plaže** na kojima se raspoznaće **dobra kvaliteta mora za kupanje** i morskih ekosustava
- 6 promicati bioraznolikost i **očuvanje ovih plaža za buduće generacije**
- 7 **očuvati ljepotu i jedinstvenost** sredozemnog obalnog krajolika
- 8 **stvoriti čiste plaže bez otpada koje su dostupne svima**
- 9 očuvati ekološke značajke plaža da bi se povećala **otpornost obala Sredozemlja na klimatske promjene**.

Dreamstime.com

TKO MOŽE POTPISATI POVELJU O DJELOVANJU?

Poveljom o djelovanju u korist mediteranskih plaža s posidonijom nastoji se ostvariti potpora tijela vlasti na više razina, jedinica lokalne samouprave, dionika i građanskih aktera u državama Sredozemlja iz različitih sektora. Cilj je Povelje stvoriti stabilnu mrežu lokalnih, regionalnih i nacionalnih administrativnih tijela koja promiče stvaranje značajnih suradnji s lokalnim dionicima i zajednicama.

Međutim, važno je napomenuti da Povelju mogu potpisati sve organizacije, ustanove i svi dionici, a ona potiče sudjelovanje primjereno mogućnostima i resursima svakog pojedinačnog aktera.

MISIJA POVELJE

- 1 Promicanje posvećenosti ciljevima ove Povelje među akterima;
- 2 Sudjelovanje u razvoju znanja o ekosustavima plaža i banketa i općenito obalnim ekosustavima na Sredozemlju;
- 3 Podizanje razine osviještenosti, obaviještenosti, obrazovanja ili unaprjeđenje izgradnje kapaciteta dionika plaža radi boljeg razumijevanja i zaštite banketa i sredozemnih priobalnih sustava;
- 4 Promjena kolektivnog i individualnog ponašanja i praksi povezanih s prisutnošću banketa posidonije na plažama radi djelovanja na način koji pospješuje njezino očuvanje;
- 5 Promicanje i širenje najboljih praksi upravljanja plažama koje poštuju njihovu prirodnost i potiču razmjenu iskustava;
- 6 Doprinos u promicanju prirodnih rješenja (Nature-based solutions) i pristupa utemeljenih na ekosustavu u upravljanju obalnim područjem Sredozemlja;
- 7 Osiguravanje usklađenosti s postojećim regionalnim, nacionalnim i europskim propisima koji se odnose na podvodne livade posidonije i bankete ili promicanje primjene tih propisa u državama ili regijama u kojima ne postoje;
- 8 Dijeljenje saznanja i pružanje podrške onima koji su tek na početku ovog procesa.

Povelja doprinosi ciljevima održivog razvoja, Globalnom okviru za biološku raznolikost za razdoblje nakon 2020. i uskladena je s ciljevima inicijative UN-a pod nazivom „Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj” (2021. - 2030.) radi pružanja podrške naporima za prilagodbu strategija i politika utemeljenih na znanstvenim istraživanjima kako bi se odgovorilo globalnim promjenama, promijenio smjer ciklusa urušavanja zdravlja oceana i pružila podrška provedbi Agende 2030.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

NAŠ DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA

Poduzimanje hitnih mjera za borbu protiv klimatskih promjena i njihovih utjecaja. Jačanje otpornosti i prilagodljivih kapaciteta s obzirom na opasnosti povezane s klimatskim promjenama, integracija mjera protiv klimatskih promjena u politike, strategije i planiranje, unaprjeđenje obrazovanja, podizanje osviještenosti te ljudskih i institucionalnih kapaciteta povezanih s ublažavanjem klimatskih promjena, prilagodbom, smanjenjem utjecaja i pravovremenim upozoravanjem.

Očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa za održivi razvoj. Zaštita i obnavljanje morskih i obalnih ekosustava, povećanje znanja o zdravlju oceana utemeljenog na znanstvenim istraživanjima, očuvanje obalnih i morskih područja.

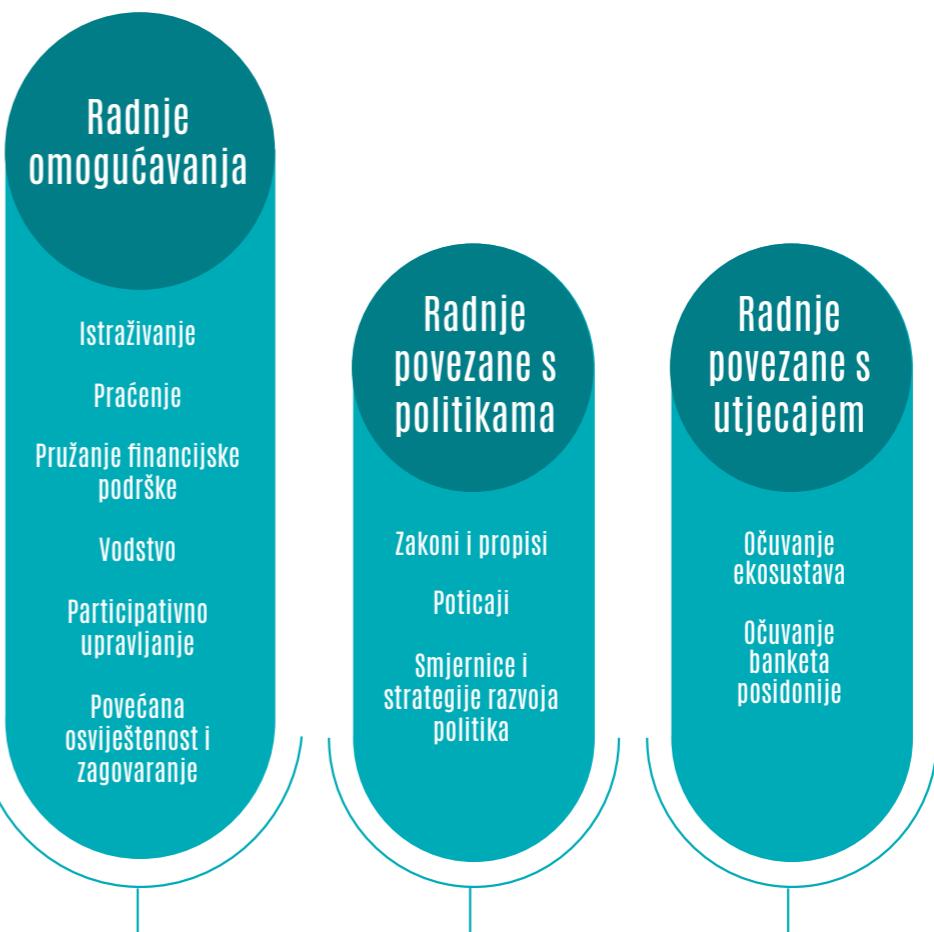
ZAŠTO SU OVE OBVEZE VAŽNE?

Ove su obveze važne jer su usmjerene na rješavanje lokalnih problema povezanih s upravljanjem banketima posidonije i obalnim ekosustavima posidonije na Sredozemlju. One bi trebale biti smislene, utemeljene na tehničkim i znanstvenim podacima i mjerama upravljanja koje su dokazano održive i učinkovite. Slabe ili nejasne obveze povećavaju rizik od osporavanja kolektivnog pristupa Povelji i uzaludne potrošnje resursa aktera uz slab rezultat poduzetih npora.

Svaka bi obveza trebala biti realistična i ostvariva s obzirom na mogućnosti i sposobnosti aktera koji je izvršava. Također bi je trebalo primijeniti unutar definiranog vremenskog razdoblja.

Poveljom se nastoje predložiti obveze utemeljene na zajedničkim prethodno opisanim vrijednostima i ciljevima i oblikovane su tako da obuhvate interese, prioritete i mogućnosti djelovanja različitih skupina aktera, uključujući administrativnu upravu i upravitelje plaža, gospodarske aktere, udruženja i zaklade te obrazovne aktere.

Napredak u priznavanju i očuvanju prirodnog karaktera plaža Sredozemlja i radnji koje je potrebno provesti s ciljem njihova dugoročnog očuvanja.

KAKO SE DRŽAVNE VLASTI NA BILO KOJOJ ADMINISTRATIVNOJ RAZINI MOGU OBVEZATI NA CILJEVE POVELJE?

Državne vlasti, neovisno o tome jesu li lokalne, regionalne ili nacionalne, mogu se obvezati na ciljeve Povelje putem provedbe radnji kojima se definira konačni željeni utjecaj i radnji kojima se uspostavljaju potrebni preduvjeti (omogućavanje radnji vezanih uz okoliš i politike).

Dionici se mogu obvezati na uspostavu povoljnog okruženja za plaže Sredozemlja na kojima se nalazi posidonija putem izravnih i neizravnih mjera kao što su poticanje istraživanja dinamike plaže, podvodnih livada posidonije i banketa posidonije na njihovim lokalitetima. Obveze mogu uključivati intervencije ili programe koji su osmišljeni za izravno ili neizravno poticanje **sudjelovanja** i savjetovanja na lokalnoj razini, medijske kampanje osvještavanja javnosti, **financiranje dugoročnih programa praćenja** kojima se nadgledaju aktivnosti restauracije i očuvanja plaža utemeljene na prirodnim rješenjima, te radnje u okviru **vodstva i upravljanja**.

Ove radnje omogućavanja nužni su uvjeti za **promicanje učinkovitih politika i propisa** koji mogu uključivati strategije, politike, intervencije ili programe poticaja čiji je cilj poboljšati očuvanje biljke *Posidonia oceanica* i njezinih banketa na izravan i neizravan način. To može uključivati propise za regulaciju usklađenog upravljanja banketima posidonije koje je usmjereno prema njihovom očuvanju, upravljanje utjecajem sidrenja

brodova i upotrebe povlačnih mreža na kvalitetu mora, radnje povezane s razvojem politika koje su važne za razvoj smjernica i protokola za upravljanje plažama na kojima se nalaze banketi posidonije, korištenje prirodnih rješenja (Nature-based Solutions) radi obnove obalnih dina/plaže ili njihovih morskih okruženja.

S obzirom na to da je ponašanje turista u velikoj mjeri oblikovano **postojećim politikama destinacijskog marketinga i turizama** općenito, relevantne politike, programi ili poticaji čiji je cilj utjecati na očuvanje prirodnog karaktera plaže Sredozemlja na kojima se nalazi posidonija posebno su važni kad govorimo o razvoju obveza usmjerenih prema turizmu.

Radnje kojima se definira finalni željeni utjecaj uključuju obveze osmišljene za izravno **poboljšanje prirodnog očuvanja okruženja dina/plaže na kojima se nalazi posidonija**. Ovo može uključivati operativne obveze zabrane uklanjanja banketa na svim plažama, posebice u osjetljivim područjima na kojima dolazi do erozije, ključnim područjima bioraznolikosti i zaštićenim područjima, uključujući područja u okviru ekološke mreže Natura 2000. Nadalje, radnje mogu uključivati obveze usmjerene prema povećanju površine zaštićenih područja na kojima se nalazi posidonija, s obzirom na morskou i obalnu integraciju u okviru upravljanja njima.

Za slučajeve u kojima su uprave i druga tijela odgovorni za upravljanje plažama, u Povelji se predlažu sljedeća glavna područja svake pojedinačne obveze. Pored toga, potpisnici se potiču na predlaganje i razvijanje dodatnih obveza koje se odnose na pojedine aktere, kao što je navedeno:

Plaže na kojima se nalazi posidonija pridonose zaštiti od erozije obale, zadržavanju pijeska i poboljšavanju bioraznolikosti.

- 1 **osigurati resurse za financiranje i/ili primjenu načina upravljanja** kojima se promiče održivo upravljanje banketima posidonije i njihovo očuvanje, kao i očuvanje ekosustava sredozemnih obala općenito
- 2 **izbjegavati upotrebu radnih strojeva**, posebice u osjetljivim područjima na područjima na kojima je uklanjanje banketa odobreno, **primjenjivati samo soft metode** (ručno prikupljanje, prosijavanje) kojima se omogućuje uklanjanje isključivo otpada i istovremeno očuvanje banketa posidonije
- 3 **prije donošenja odluke o načinu upravljanja za primjenu, razviti polazišnu studiju** radi pronaleta i razumijevanja **metoda upravljanja kojima se promiče očuvanje banketa posidonije i obalnih ekosustava** (npr. održavanje netaknutosti banketa posidonije, privremeno uklanjanje banketa tijekom ljeta, pohrana na licu mjesta i vraćanje na obalu nakon završetka turističke sezone)
- 4 **poduzimati druge mjere usmjerene prema ostvarivanju zajedničkih ciljeva i podupiranju radnji koje omogućavaju upravljanje banketima posidonije** (npr. podrška zakonodavstvu usmjerrenom u korist banketa posidonije i promicanje takvog zakonodavstva).

razvijati i primjenjivati aktivnosti za podizanje razine osvještenosti i obrazovne aktivnosti vezane uz bankete biljke *Posidonia oceanica* i njezine podmorske livade, usmjerene prema svim korisnicima plaža

promicati i/ili financirati aktivnosti istraživanja radi unaprjeđivanja postojićeg znanja o odnosu između biljke *Posidonia oceanica* i obalnih ekosustava

u natječaje za koncesije plaža uključivati posebnu odredbu kojom se promiče održivo upravljanje banketima posidonije

ostvarivanju zajedničkih ciljeva i podupiranju radnji koje omogućavaju upravljanje banketima posidonije (npr. podrška zakonodavstvu usmjerrenom u korist banketa posidonije i promicanje takvog zakonodavstva).

POVELJA O DJELOVANJU U KORIST MEDITERANSKIH PLAŽA S POSIDONIJOM

UPRAVE I UPRAVITELJI PLAŽA

Soniabonet | Dreamstime.com

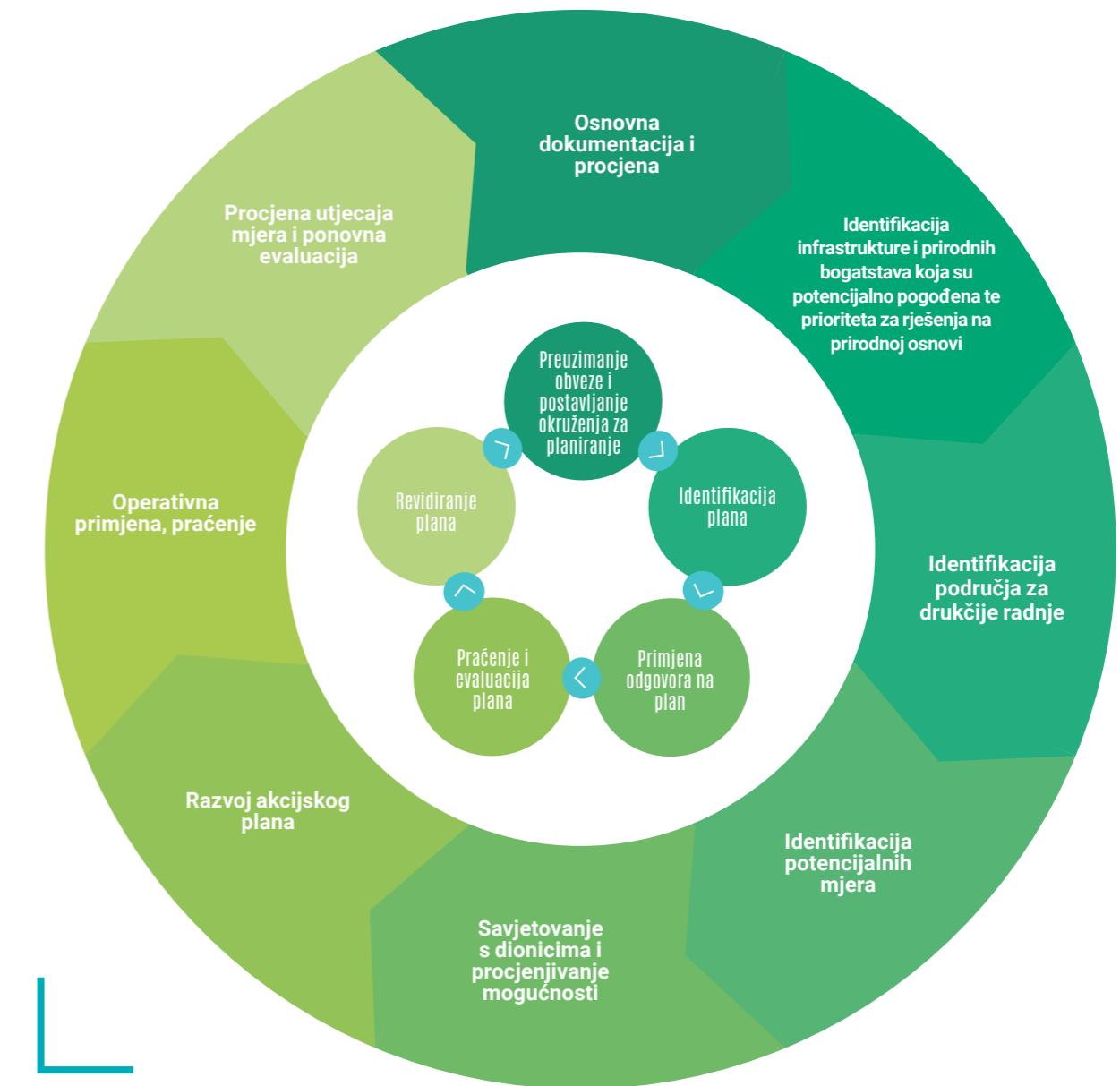
UPRAVE I UPRAVITELJI
PLAŽA NA LOKALNOJ RAZINI
IGRAJU GLAVNU ULOGU U
UPRAVLJANJU OBALOM.

Iako se regionalnim ili državnim politikama mogu uspostaviti okvirni planovi za obalno područje i upravljanje njime ili njegovo korištenje, lokalna vijeća i jedinice lokalne samouprave ili upravitelji zaštićenih područja (kad je riječ o tim konkretnim situacijama) uspostavljaju posebne propise za određivanje korištenja obalnih područja, razvrstavanje aktivnosti po zonama i održavanje usluga za korisnike plaža.

Razvojem akcijskog plana uspostavlja se okvir za istraživanje postojećih uvjeta i budućih radnji kojima će se pridonijeti održavanju sredozemnih plaža na kojima se nalazi posidonija. Obveze usmjerene prema formalizaciji akcijskih planova unutar ovog okvira mogu pospješiti donošenje odluka.

Okvir akcijskog plana razvijen za plaže na kojima se nalazi posidonija sastavljen je na temelju iskustva iz različitih sredozemnih regija. (IUCN, 2022).

OBVEZE PAMETNOG (SMART) DJELOVANJA USMJERENE PREMA OVIM CILJEVIMA

Svaka obveza ili set obveza kojih se potpisnik odluči pridržavati u okviru svojeg sudjelovanja u provedbi Povelje u praksi se uvode putem definiranja **PAMETNIH (SMART) ciljeva**. Pridržavanjem jasno definiranih kriterija potpisnici mogu uspostaviti realistične ciljeve sa značajnim i ostvarivim ishodima. Svrha PAMETNIH (SMART) ciljeva sastoji se u pružanju okvira za razvoj specifičnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski određenih ciljeva te u povećavanju vjerojatnosti njihova uspješnog ostvarenja kao i učinkovite upotrebe dostupnih resursa.

Primjer formulacije obveze u skladu s PAMETNIM (SMART) kriterijima:

«Moja se općina obavezuje na provedbu programa za podizanje osviještenosti lokalnih stanovnika i korisnika plaže koji promiče vrijednost plaža na kojima se nalazi posidonija radi smanjenja uklanjanja banketa u svim zaštićenim područjima te u područjima pogodenima erozijom. Program će se provoditi od 2022. do 2025. Pratit ćemo razvoj ove obveze putem četiri godišnja izvješća (jedno izvješće godišnje) o ostvarenim rezultatima, uključujući postotak posjetitelja koji sudjeluju u programu, razvoj stavova vezanih uz bankete posidonije te potencijalne prilagodbe koje je potrebno provesti tijekom razvoja programa da bi se ostvarili željeni konačni rezultati».

PAMETNO (SMART)

	U svakoj obvezi trebalo bi	Elementi koje je potrebno uključiti u obvezu
S Specifično	identificirati specifični cilj ili više ciljeva u okviru kojih se identificiraju akteri, područje i radnje	<ul style="list-style-type: none"> koji je dionik odgovoran za izvršavanje obveze i izvješćivanje o napretku. Ako se radi o zajedničkoj obvezi, potrebno je navesti ime svakog dionika. vrsta (omogućavanje, politike, provedba) i opis svakog cilja akcijski plan kojim se opisuje način ostvarivanja cilja geografska lokacija na kojoj će se provesti radnja ciljana publiku za svaki cilj
M Mjerljivo	osigurati mjerljivost, s pomoću identificiranih osnova i jasno izraženih pokazatelja kojima se može pratiti njezin napredak	<ul style="list-style-type: none"> polazni status svake radnje datumi početka i završetka za svaku radnju pokazatelji za mjerjenje rezultata mehanizam za obavješćivanje i procjenu kako je i u kojoj mjeri cilj ostvaren
O Ostvarivo	djelovati dosljedno s napretkom ostvarenim u prošlosti, tako da se osiguraju dovoljni finansijski i ljudski resursi za uspješno ostvarivanje cilja	<ul style="list-style-type: none"> procjena ukupnih troškova povezanih sa završavanjem radnje identifikacija finansijskih resursa i njihovih izvora (javni, privatni, samofinanciranje) i do koje su mjere ti izvori već osigurani
R Relevantno	odraziti važnost prioriteta za očuvanje i izazova s kojima se suočavaju sredozemne prirodne plaže u kontekstu cilja, održavati relevantnost unutar konteksta (na nacionalnoj i regionalnoj razini)	<ul style="list-style-type: none"> ciljevi obveza za očuvanje posidonije i upravljanje banketima posidonije uskladenost s nacionalnim/lokalnim obvezama i participativnim pristupom razmatranje potencijalnih izazova povezano s pandemijom bolesti Covid-19
V Vremenski određeno	odrediti realističan i konkretni vremenski okvir za izvršavanje obveze	<ul style="list-style-type: none"> prekretnice zajedno s datumima početka i završetka

PLATFORMA

act4posidonia.eu/en

Interreg Mediterranean
RÉGION SUD
POSEBIMED

Why act? How to act?

My Account Share SIGN THE CHARTER

WELCOME TO OUR MOBILIZATION PLATFORM FOR MEDITERRANEAN NATURAL POSIDONIA BEACHES!

This platform is a tool for all stakeholders and users of Mediterranean beaches. Here, stakeholders and users can make specific and concrete commitments for promoting more natural beaches that respect the functioning of coastal ecosystems and the preservation of Posidonia.

Internetska platforma stvorena je za mobilizaciju oko ciljeva **Povelje o djelovanju u korist mediteranskih plaža s posidonijom**. Platforma pruža alate za identifikaciju i razvoj obveza i ciljeva svakog potpisnika pojedinačno te informacije o važnosti sustava plaža/dina Sredozemlja na kojima se nalazi posidonija te o njihovom očuvanju. Obveze i ciljevi razvijaju se putem **Obrasca za obveze**, u kojem se navodi plan djelovanja za izvršavanje predloženih obveza svakog pojedinačnog aktera s obzirom na PAMETNE (SMART) kriterije.

Nakon razvoja obveza svaki akter potpisuje Povelju putem internetske platforme.

Potpisnici imaju priliku prikazati razvoj svojih obveza putem internetskih svjedočanstava u kojima ističu ova važna dostignuća. Logotip potpisnika dodaje se na internetsku platformu radi promoviranja njegove posvećenosti ciljevima Povelje i radi poticanja drugih aktera da dijeli ove zajedničke vrijednosti i surađuju u očuvanju prirodnih plaža Sredozemlja.

VIŠE O OBRASCU ZA OBVEZU

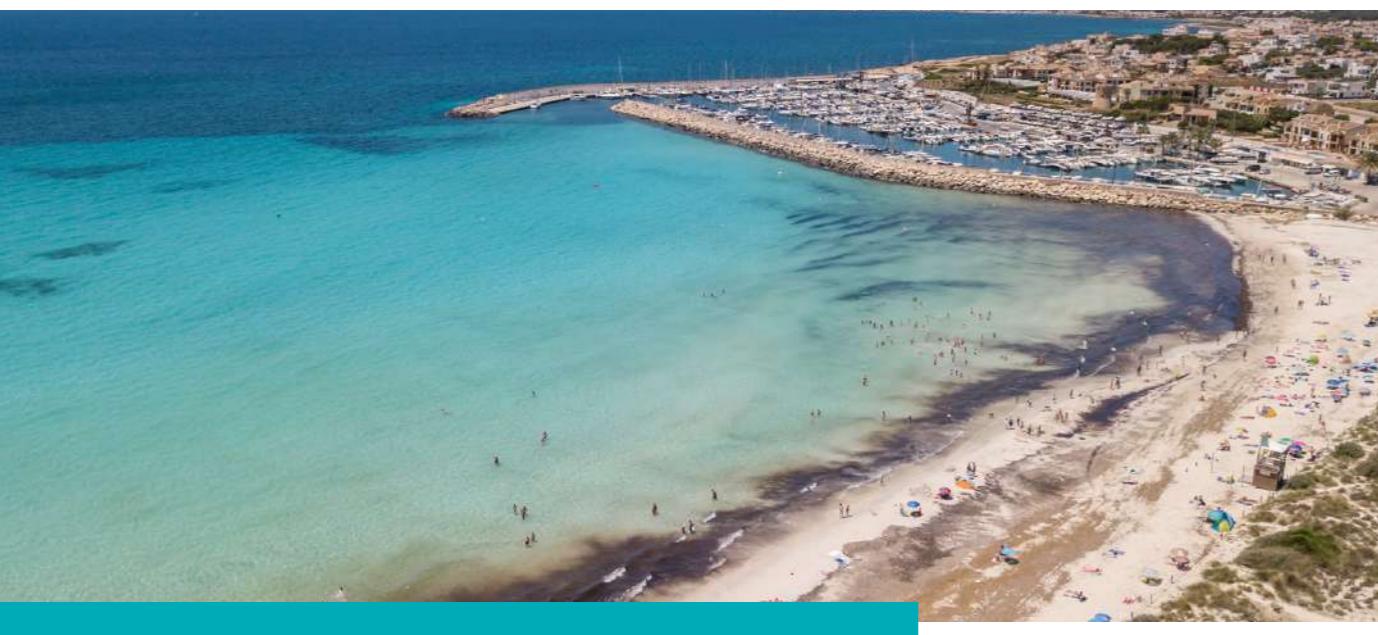
IME DIONIKA / NAZIV INSTITUCIJE	
OSOBA ZA KONTAKT (ime, funkcija, adresa e-pošte)	
OBVEZA NA KOJU SE ODNOŠI OVA RADNJA (jedna ili više)	
VRSTA OBVEZE (radnja omogućavanja, radnja povezana s politikama, radnja povezana s utjecajem, radnja druge vrste)	
KRATKI NASLOV RADNJE/RADNJI	
LOKACIJA / GEOGRAFSKO PODRUČJE	
GLAVNE CILJANE SKUPINE / GLAVNA CILJANA POPULACIJA OBVEZE	
KALENDAR PROVEDBE	Datum početka Datum završetka
CILJEVI (Ciljevi bi trebali biti PAMETNI (SMART), odnosno specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski određeni)	
MJERLJIVI CILJEVI OBVEZE	
OPIS AKCIJSKOG PLANA ZA OSTVARIVANJE CILJEVA OBVEZE	
RESURSI POTREBNI ZA OSTVARIVANJE CILJEVA OBVEZE (proračun, osoblje)	
POKAZATELJ KOJI ĆE SE UPOTRIJEBITI ZA MJERENJE I PROCJENJIVANJE CILJEVA OBVEZE I IZVJEŠĆIVANJE O NAPRETOKU (I POLAZIŠNOM STANJU)	
POTENCIJALNA PARTNERSTVA ZA PRIMJENJIVANJE OBVEZE	

POVEZNICE S PREUZIMANJEM OBVEZA
(Kliknuti okvir za odabir jedne mogućnosti ili više njih)
<ul style="list-style-type: none"> • Obveza je povezana s ključnim događajem (npr. Ocean Summit, Ocean decade itd.) • Obveza je uskladena s nacionalnim prioritetima • Obveza je uskladena s Globalnim okvirom za biološku raznolikost nakon 2020. godine

PRILOZI KOJI BI MOGLI BITI RELEVANTNI ZA OBRAZAC ZA OBVEZU (NEOBAVEZNO)

POTPISNIK OVE OBVEZE POTVRĐUJE:

- Obveza je pametna (SMART - specifična, mjerljiva, ostvariva, relevantna i vremenski određena).
- Redovito će se izvještivati o napretku provedbe obveze i ostvarivanju relevantnih ciljeva (npr. godišnje).
- Na zahtjev će se pružati sva potrebna objašnjenja povezana s obvezom.

22

BILJEŠKE

Povelju mogu potpisati sve organizacije i dionici. Ne radi se o službenom certifikatu i svaka je zemlja ili regija može prilagođavati. Sudjelovanje u provedbi Povelje ne naplaćuje se i predstavlja početni korak prema podupiranju postupne provedbe dobrih praksi.

Nadamo se da će u bliskoj budućnosti samouprave koje čine dio Povelje biti u mogućnosti udružiti napore, razmijeniti iskustva i uspostaviti referentna mjerila dobrih praksi te razviti poticaje zajednice usmjerene prema izgradnji vizije za **plaže sredozemnog karaktera**.

Aktualna Povelja je inicijativa koja proizlazi iz projekta POSBEMED2, kojeg financira program Interreg-MED i koja je osmišljena s ciljem bavljenja izazovima s kojima se sredozemne plaže trenutačno suočavaju putem promoviranja upravljanja na temelju prirodnih rješenja (Nature-based Solutions), te pružanja potpore strategijama koje priznaju vrijednost okruženja plaža/dina na kojima se nalazi posidonija. Izgrađuje se kroz suradnju između regionalnih i lokalnih vlasti, upravitelja plaža, znanstvene zajednice, aktera iz područja turizma, udruženja i lokalnih zajednica.

REGIONE AUTONOMA
DE SARDEGNA
REGIONE AUTONOMA
DELLA SARDEGNA

RÉGION SUD
PROVENCE ALPES CÔTE D'AZUR

CNR
IAS
INSTITUTE FOR THE STUDY
OF CLIMATE, WATER,
ENVIRONMENT AND
SUSTAINABILITY

U suradnji sa:

Hellenic Society
for the Protection
of Nature

Natura Jadera

Projekt je sufinancirao Europski fond za regionalni razvoj¹

¹ Glavna uprava za zaštićena područja i bioraznolikost regionalne vlade Balearskih otoka ne financira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

23

POVELJA O DJELOVANJU U KORIST MEDITERANSKIH PLAŽA S POSIDONIJOM

Martin Valigursky | Dreamstime.com

PODIJELITE SVOJE NAJBOLJE PRAKSE I SAZNAJTE VIŠE IZ NAŠEG RADA

Ako želite sudjelovati i potpisati Povelju, podijeliti svoje najbolje prakse i saznavati više iz našeg rada, posjetite: <https://posbemed2.interreg-med.eu/>

U slučaju pitanja o Povelji obratite se sljedećim nacionalnim i regionalnim kontaktnim točkama:

Država / regija	Organizacija	Podaci za kontakt
Hrvatska	Natura-Jadera	Nives Rogoznica nives.rogoznica@natura-jadera.com
Cipar	Enalia Physis Environmental Research Centre	Marios Papageorgiou m.papageorgiou@enaliaphysis.org.cy
Francuska	Region SUD	Stéphanie Oudin Posbemed2@maregionsud.fr
Grčka	Hellenic Society for the Protection of Nature (HSPN) Region of Central Macedonia (RCM)	Hara Agaoglou chagaoglou@eepf.gr Nikolaos Papadopoulos n.papadopoulos@pkm.gov.gr
Italija	Autonomous Region of Sardinia Institute for the Study of Anthropogenic Impact and Sustainability in the Marine Environment of the National Research Council (CNR, IAS)	Laura Santona posbemed2ras@gmail.com Simone Simeone simone.simeone@cnr.it
Španjolska i šire područje Sredozemlja	IUCN Centre for Mediterranean Cooperation	Maria del Mar Otero mariadelmar.oter@iucn.org

POVELJA O DJELOVANJU U KORIST MEDITERANSKIH PLAŽA S POSIDONIJOM

Izdavač: IUCN, Centre for Mediterranean Cooperation, 2022

www.iucn.org